

PÁLYAMŰ
a Zalaegerszegi Törvényszék Polgári, Gazdasági és Munkaügyi Kollégiuma
kollégiumvezetői állására kiírt pályázathoz

dr. Mihályi Mónika
törvényszéki tanácselnök

Tisztelt Elnök Úr, Tisztelt Kollégák!

A pályázat benyújtása pályamű készítésére „szorít”, jóllehet a pályaművek statisztikai adatokat elemző, célokat megfogalmazó „világa” idegen tőlem. Nem tartok azonban egy esetleg szokatlannak tűnő pályamunka felmutatásától. A célom, hogy a pályaművem minél hitelesebb képet adjon a kinevezési jogkör gyakorlójának és a kollégáimnak arról, hogy személyemben milyen vezetője lenne a civilisztikai kollégiumnak. Ezért egy személyes bevezetővel kezdem, majd az ügyforgalmi mutatók, a létszámadatok rövidre fogott, lényegre törő elemzését követően a szakmai elképzeléseimet, vezetői szemléletemet szeretném részletesen bemutatni.

22 éve vagyok bíró. A bírói pályám kanyargós volt. A bíróvá válás érdekében az akkor éppen megüresedő büntető ügyszakos helyet pályáztam meg, tudatva, hogy az érdeklődésem elkötelezetten civilisztikai. Miközben leginkább polgári ügyszakos bírói helyet szerettem volna, két év elteltével munkaügyi bíró lettem és a pályám eddigi jó részét, 13 évet a munkaügyi ügyszakban töltöttem. Ez idő alatt – bár egyáltalán nem volt örömmre – 6 évig a munkaügyi ügyszak mellé társított közigazgatási bíráskodásban is részt vettem. Igazgatási vezetői ambícióim nem volt, de úgy hozta az élet, hogy az előrelépés lehetőségét a közigazgatási és munkaügyi bíróság elnöki beosztása jelentette, melyet 4 évig töltöttem be. 2018 óta pedig másodfokú ügyekben eljáró, polgári ügyszakos törvényszéki bíró vagyok, egy éve ténylegesen továbbra is előadó bírói munkát végző tanácselnök.

Sokáig szerencsétlenségnek tartottam, hogy az eltelt 22 évet nem tölthettem egy ügyszakban. Ma már nem így látom. Úgy vélem, nem az ügyszak, hanem a jogszabályértelmezés, jogszabályalkalmazás elsajátítása, a jó bírói gondolkodás elérése a lényeg. Hálás vagyok a munkaügyi és még a közigazgatási ügyszakos éveikért is. Biztos alapokat, értékes tudást, a jogszabályok magabiztos kezelésének képességét köszönhetem a két ügyszaknak és azt, hogy ma polgári bíróként szélesebb a látóköröm. Szerencsés vagyok azért is, mert bármely ügyszakba sodort az élet, mindig nagy tudású, kiváló kollégákkal dolgozhattam együtt, akik formálták a gondolkodásomat.

A jelen pályázattal a törvényszék civilisztikai kollégiuma vezetésére vállalkozom. A polgári ügyszakban szerzett tapasztalatom mindössze 7 év, de úgy érzem, hogy a kanyargós bírói úton szerzett gyakorlattal, a mostanra elért bírói érettségemmel elegendő lesz.

I. Ügyforgalmi adatok, az ítélkezés időszerűsége, magalapozottsága és a létszámhelyzet

A törvényszék és az illetékességi területén működő négy járásbíróság helyzetének felméréséhez az előző három év (2021-2023.) adatait tekintettem át a törvényszék elnöke és a civilisztikai kollégiumvezető beszámolója alapján. 2024. évre vonatkozóan a 2024. augusztus 31-i állapotot tükröző ügyhátralék-jelentéseket vizsgáltam. Az adatokat a pályamű mellékletei tartalmazzák.

Az **ügyforgalmi adatokból** az látható, hogy 2021-2023. években az egyes járásbíróságokon az ügyérkezés – jellemzően a nemperes ügyek magasabb száma miatt – nőtt. A befejezések száma általában meghaladta az érkezést vagy ahhoz közelítő volt, így a hatékonysági mutató általában pozitív volt. Ennek eredményeként a folyamatban maradt ügyek száma csökkent vagy az előző évivel azonos volt. 2024. év első nyolc hónapjában az előző évihez képest a peres érkezés nőtt, a nemperes érkezés csökkent, a befejezések száma peres és nemperes ügyekben egyaránt némileg csökkent, a folyamatban maradt ügyek száma kismértékben nőtt.

A járásbíróóságokon jelenleg összesen 16 bíró ítélkezik polgári, gazdasági ügyszakban (1 álláshely betöltése folyamatban van és 1 álláshelyre a pályázat kiírása elhalasztott). 2023. évben az egy tárgyaló bíróra jutó folyamatban maradt ügyek havi átlagos száma polgári peres ügyszakban 64,53, gazdasági peres ügyszakban 75,27 volt.

A törvényszéken 2021-2023. években az elsőfokú polgári peres és a nemperes ügyérkezés (polgári, gazdasági, munkaügyi nemperes, cég-, csőd- és felszámolási ügyek és a törvényszéki végrehajtási ügyek) összességében csökkenő tendenciát mutatott, azon belül azonban a gazdasági peres és a munkaügyi peres érkezés növekedett az előző évhez képest, a gazdasági peres érkezés különös mértékben. Ismerve ennek okát – gazdasági ügyszakban egy gazdasági társaság határozatainak felülvizsgálata iránt folyamatosan érkező perekről, munkaügyi ügyszakban egy típusperről van szó –változatlan tendencia várható. Az említett társasági határozatok felülvizsgálata iránti pereket jelenleg egy bíró intézi, a helyzete odafigyelést igényel. A befejezés érkezést meghaladó volt, így a folyamatban maradt ügyek száma csökkent. 2024. augusztus 31-én az előző év ugyanezen időpontjához képest a törvényszéki elsőfokú ügyérkezés a polgári ügyek számának csökkenése mellett, a gazdasági és a munkaügyi peres érkezés növekedése folytán összességében minimálisan nőtt, a várható tendencia tehát igazolódni látszik. A befejezések száma és a folyamatban maradt ügyek száma kismértékben nőtt.

A másodfokú ügyérkezés 2021-2023. években némi emelkedést mutatott, a befejezések száma azonban azzal közel azonos mértékű volt, így a másodfokon folyamatban maradt ügyek száma csökkent. 2024. év első nyolc hónapjában a másodfokú polgári peres és nemperes ügyérkezés lényegesen csökkent, ebből adódóan a befejezésszám is csökkent és a folyamatban maradt ügyek száma is kevesebb, mint az előző év ugyanezen időállapota szerinti.

A törvényszéken a civilisztikai ügyszakokban 17 bíró ítélkezik (további egy álláshely még betöltött, de a bíró munkavégzés alól mentesített). Két fellebbviteli tanács működik 3-3 taggal, elsőfokú polgári, gazdasági ügyeket 10 bíró intéz, beleértve a tárgyalási kedvezményrel rendelkező vezetőket és a cégbíróóság bírúit is, munkaügyi pereket pedig egy bíró. A cégbíróóságon négy bíró jár el. 2023. évben a törvényszéki elsőfokon egy tárgyaló bíróra jutó érkezett ügyek havi átlaga 9,72, év végén az egy tárgyaló bíróra eső folyamatban maradt ügyek száma havi 50,27 volt. A fellebbviteli tanácsokban az egy főre eső érkezett ügyek száma havi átlaga 8,05, év végén az egy főre eső folyamatban maradt ügyek száma havi 26,67 volt.

Az **időszerűségi mutatók** a járásbíróóságokon és a törvényszéken is kiválóknak mondhatók: 2023. évben a járásbíróóságokon befejezett polgári perek 91,9%-a, a gazdasági perek 88,1%-a, törvényszéki elsőfokon befejezett polgári perek 83,6%-a, a gazdasági perek 97,3%-a, a munkaügyi perek 80,8%-a egy éven belüli, törvényszéki másodfokon befejezett polgári perek 81,8%-a, a gazdasági perek 100%-a hat hónapon belüli befejezés volt.

Az elhúzódó ügyek száma alacsony: 2023. december 31-én a járásbíróóságokon összesen 34 két éven túli ügy volt, abból 3 öt éven túli, a törvényszéken 11 két éven túli ügy volt, abból 1 öt éven túli. Jelenleg a járásbíróóságokon 32 két éven túli ügy van és öt éven túli nincs, a törvényszéken 16 két éven túli ügy van, abból 3 öt éven túli. A járásbíróósági adatok változása tehát kedvező, a törvényszéki adatok kismértékben kedvezőtlen változása várhatóan átmeneti.

A Zalaegerszegi Törvényszéket polgári per elhúzódása miatti vagyoni elégtétel iránti eljárásban még nem marasztalták, jelenleg egy eljárás van folyamatban a törvényszék ellen.

Az **ítélkezés megalapozottságát** is megfelelőnek tartom. A bíróságok fellebbezett határozatainak 57,7%-a helybenhagyott, 29,2%-a megváltoztatott döntés és csupán 7,1%-a hatályon kívül helyezett. A fellebbezett törvényszéki határozatok 65,2%-a helybenhagyott, 21,7%-a megváltoztatott és csupán 8,7%-a hatályon kívül helyezett.

Jóllehet a gazdasági perekre és a nemperes eljárásokra vonatkozó adatok a törvényszék **cég-, civil szervezeti, csőd- és felszámolási csoportja** tevékenységét is magában foglalják, a cégbírók csoportvezető által irányított önálló szervezeti egység, ezért külön szót említenék róla. 2023. évben a csőd- és felszámolási ügyek érkezése csökkent, a befejezések száma nőtt, így a folyamatban maradt ügyek száma csökkent. A cégügyekben is csökkenő az érkezés, minimálisan kevesebb volt a befejezés, mint az előző években, a folyamatban maradt ügyek száma minimálisan nőtt. Egyedül a civil szervezeti ügyekben mutatkozott nagyságrenddel nagyobb érkezés, a befejezések száma az előző évvel közel azonos volt, a folyamatban maradt ügyek száma pedig lényegesen nőtt. 2024. évben az első nyolc hónap adatai alapján csak a csőd- és felszámolási ügyekben mutatkozott más tendencia, az érkezés az előző év azonos időpontjához képest lényegesen (27%-kal) nőtt. Az időszerűségi és a megalapozottsági mutatók megfelelőek. Összességében tehát az mondható, hogy az ügyteher a meglévő létszámmal kezelhető, a csoport működése jól szervezett.

A fentieket **összegezve** a bíróságok és a törvényszék ügyforgalmi és létszámhelyzetét megfelelőnek, kiegyensúlyozottnak látom. Az ügyteher kezelhető, az időszerűség jó, a fenntartásához a jelenlegi létszám szükséges. A kollégiumvezető részéről az időszerűséget egyrészt az igazgatási ellenőrzések végzése, másrészt szakmai – eljárásjogi és munkaszervezésbeli – segítség mozdíthatja elő, mely utóbbival kapcsolatos elképzeléseimet a II.3. pont alatt vázolólok. A döntések megalapozottsága megfelelő, kollégiumvezetői célként e színvonal fenntartása, némi javítása fogalmazható meg. Az elsőfokú döntések megváltoztatási arányában az új polgári perrend azon szabályainak hatása is látszik, melyek a másodfokú eljárásban a még szükséges bizonyítás felvételét, érdemi döntés hozatalát mozdítják elő. Szakmai cél e tekintetben az anyagi pervezetésre, a bizonyításra vonatkozó szabályok és az anyagi jogi ismeretek elmélyítése lehet a megváltoztatott döntések számának csökkenése érdekében.

II. Szakmai elképzelések, a kollégium működése

A szakmai és igazgatási feladatokkal felruházott kollégiumvezetői tisztség a felfogásomban elsősorban, **hangsúlyosabban szakmai**. A kollégiumvezetői tevékenységben – tudomásul véve, hogy igazgatási feladatok is tartoznak hozzá – számomra a szakmai tevékenység a vonzó, kinevezésem esetén a kollégiumvezető szakmai munkáját szeretném látványosabban megjeleníteni.

Kollégiumvezetői működésem célja az egységes és színvonalas ítélezés elősegítése, a kollégáim ítélező tevékenységének szakmai támogatása lenne. A kollégium, a kollégiumvezető által irányított egyéb szakmai tanácskozások, mint a tanácselnöki értekezlet és a kollégium szakági ülései, valamint az általam tartott vagy szervezett szakmai napok keretében olyan közös munkát képelek, amely **értékes szakmai közösséget** kovácsol és mindannyiunk, ezáltal az ügyfelek javára is válik.

II.1. Az ítélkezési gyakorlat figyelemmel kísérése

A kollégiumvezető szakmai tevékenységének alapja az ítélkezési gyakorlat figyelemmel kísérése, amit a következők szerint valósítanék meg:

A kollégiumvezető-helyettessel együtt évente egy célvizsgálatot végeznék periratok tanulmányozásával, azzal a céllal, hogy egy adott anyagi jogi vagy eljárásjogi témában feltárjuk a törvényszék területén folytatott gyakorlatot, a kollégium tanácskozását vagy oktatást igénylő szakmai kérdéseket. E célvizsgálat eredménye és megtárgyalása lenne minden évben az egyik szakmai kollégiumi ülés tárgya.

Másrészt a saját ítélkezésem során is figyelném a megyei gyakorlatot. Meggyőződésem, hogy jó kollégiumvezetőként csak az tud működni, aki nem hagy fel a tárgyaló tevékenységgel. Kinevezésem esetén folytatni fogom előadó bírói munkámat a törvényszék 2.Pf. tanácsában. Ahogy eddig is, ez nyújtana rálátást az elsőfokú bíróságok munkájára és egyben a másodfokú ítélkezésre. Folytatnám továbbá munkaügyi ügyszakban minimális ügyszámmal az elsőfokú bíráskodást. Az új polgári perrendtartás hatálybalépése után a másodfokú ítélkezés mellett munkaügyi perek intézését is vállaltam kis számban annak érdekében, hogy az új eljárási törvény gyakorlatában jártasságot szerezzek. Ennek sok hasznát érzem, kollégiumvezetőként pedig közvetlen rálátást engedne a munkaügyi ügyszakra is.

Harmadrészt az ítélkezés megfigyelésére szolgálnának a járásbíróságokon tartandó csoportértekezletek. A jelenlegi kollégiumvezető-helyettes alakította ki a Zalaegerszegi Járásbíróság volt csoportvezetőjeként azt a kiváló gyakorlatot, hogy az ügyszak bírái havonta egyszer megvitatják a felmerült kérdéseket. Ezeken az értekezleteken a kollégiumvezető vagy a helyettese jelenlétével vagy anélkül, az értekezlet jegyzőkönyve alapján megfigyelhető a megyeszékhelyi gyakorlat. A többi járásbíróságon, ahol csoportvezető nincs, a kollégiumvezető-helyettes tartana rövid időközönként ilyen megbeszéléseket.

A megyei ítélkezés figyelemmel kísérése mellett a Kúria, a Pécsi Ítéltábla és az illetékességi területéhez tartozó törvényszékek civilisztikai kollégiumai működését is követném.

II.2. A kollégium működése

A bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás (Igazgatási szabályzat) 163. § (1) bekezdése szerinti évi négy ülést – a nem tervezhető igazgatási kérdések miatt szükséges üléseken felül – elegendőnek érzem.

A tervezhető igazgatási ülések tárgya a kollégiumvezetői beszámoló és a kollégiumvezető által végzendő vizsgálatok, így a hatályon kívül helyezések, a kizárási kérelmek és a tanácselnöki feljegyzések vizsgálatának eredménye. Ezen felül igazgatási ülést tesznek szükségessé az adott évben felmerülő igazgatási kérdések. Fenntartanám azt a kedvező gyakorlatot, hogy az ügyelosztási rendek véleményezését írásbeli szavazással bonyolítsuk, egyes igazgatási üléseket skype ülés formájában tartunk, amelyre a kollégium működési szabályzata lehetőséget ad. Személyi ügyekben a jelenléti ülés tartását vélem helyénvalónak.

Felfogásomban a kollégium súlyponti ülései a **szakmai ülések**. A jogalkalmazási problémákat figyelve igyekeznék helyes arányt találni az anyagi jogi és az eljárásjogi tárgyú ülések között, feltételezem azonban, hogy eljárásjogi tárgyú ülésre lesz szükség nagyobb számban. Az új eljárás törvény, a 2018. január 1-én hatályba lépett 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) alkalmazása terén az egységes, helyes gyakorlat kialakítása az elmúlt hat évben és a jövőben is **kiemelt kollégiumvezetői feladat**. Az új szemléletű, új fogalmakkal, új jogintézményekkel dolgozó eljárási törvény a bírák ítélkező tevékenységében napi nehézségeket okoz, melyben nem hagyhatók magukra. A törvény gyakorlatát ki kell alakítani, amelyben a kollégiumvezető egységes jogalkalmazást elősegítő tevékenysége (Igazgatási szabályzat 28. § (2) bekezdés c) pontja) különös szerepet kap. A kiforrott jogalkalmazáshoz sok eset, tapasztalat szükséges, így a mára kialakult gyakorlat felülvizsgálatát is folyamatosan végezni kell. Az eljárásjogi kérdéseket tehát állandóan napirenden kell tartani. Az elképzeléseim között szerepel például az érvényesíteni kívánt jog megvitatása a szerződések érvénytelensége, a szerződésszegés jogkövetkezményei iránti, valamint egyes kártérítési perekben, az állítási és bizonyítási szükséghelyzettel, a szakértői bizonyítással, az ideiglenes intézkedéssel, a perköltséggel kapcsolatos kérdések kollégiumi megvitatása. Az anyagi jog terén tárgyalandó kérdéseket egyrészt a jogszabályváltozások, másrészt az ügyérkezés határozhatja meg. A nagyobb számban érkező, vitás kérdéseket felvető, a járásbírók eltérő gyakorlatával érintett ügyek anyagi jogi háttérét vizsgálni kell. Így a jelenlegi ismereteim szerint a kollégiumnak foglalkoznia kell az új ingatlan-nyilvántartási törvénnyel, a Dáptv-vel, kollégiumi ülést tervezek például az egészségügyi szolgáltatók kárfelelőssége, sérelemdíj, családjogi kérdések, bűncselekménnyel okozott kár megtérítése, közös tulajdon megszüntetése tárgyában.

A Bszi. 124. § (1) bekezdés a) pontja szerint a kollégiumvezető szervezi a kollégium munkáját, az Igazgatási szabályzat 28. § (2) bekezdés e) pontja szerint a napirendhez kapcsolódó előterjesztés előkészítéséről gondoskodik. Nézetem szerint azonban a kollégiumvezető nemcsak szervezője a kollégiumi munkának. A szerteágazó civilisztika minden területéhez behatóan nem érthet és a kollégiumnak is az az érdeke, hogy adott területen felmerülő kérdések megvitatását ne minden esetben a kollégiumvezető, hanem a területen legtöbb ismerettel, legnagyobb gyakorlattal rendelkező kollégiumi tag készítse elő. Azonban a kollégiumvezetőtől mint elsőszámú szakmai vezetőtől elvárható a **kollégiumi előterjesztések** többségének készítése. Az előterjesztésekben tehát számítok a kollégiumi tagokra, de kinevezésem esetére vállalom, hogy a kollégiumi előterjesztések többségét a kollégiumvezető és a kollégiumvezető-helyettes készíti.

A kollégium jelenlegi működési szabályzata lehetővé teszi a kollégiumon belül szűkebb tanácskozás, a **szakági ülés** összehívását. Ezt a működési rendet célszerűnek tartom, a szűkebb jogterületet érintő jogalkalmazási kérdések megvitatásának alkalmas fóruma. Így szakági ülést tervezek például a bírósági végrehajtást, a kapcsolattartás végrehajtását, a megelőző távollattartást érintő kérdésekben.

Az Igazgatási szabályzat 164. § (1) bekezdése évente legalább négy tanácselnöki értekezlet összehívását írja elő a kollégiumvezetőnek. Tapasztalatom szerint ez elegendő is. A tanácselnöki értekezletet a kollégiumi ülés előkészítése érdekében hívnám össze, ha ez ebből a célból hasznosnak mutatkozik. Emellett a fellebbviteli tanácsok joggyakorlatának elemzését, leginkább a másodfokú eljárás új perrendi szabályainak megvitatását tervezem e fórum keretei között.

II.3. Egyéb szakmai tevékenység

Nézetem szerint a kollégiumvezetőnek részt kell vállalnia a **bírák képzésében**. Törvényszéki bíróként saját elhatározásból, a törvényszék elnökhelyettese, oktatásfelelőse támogatásával útjára indítottam a „Tanulságos másodfokú határozatok – a Pp. egyes szabályainak alkalmazása” című helyi képzést. Évente egy alkalommal járásbírói bírának eljárásjogi szempontból tanulságos ügyeket, az azokban hozott másodfokú határozatot, adott eljárásjogi kérdés kapcsán a tanácsunk álláspontját ismertetem, felhívom a figyelmet az ügyek elsőfokú intézésében észlelt helytelen gyakorlatra és praktikus szakmai anyagokat bocsátok a rendelkezésükre. A képzést kollégiumvezetőként is folytatnám és az anyagi jogra is kiterjeszteném.

Az Igazgatási szabályzat 28. § (2) bekezdés i) pontja szerint a kollégiumvezető ellátja a bírósági titkárok, a bírósági fogalmazók, a bírósági ügyintézők és az egyéb igazságügyi alkalmazottak képzésének a szakmai irányítását, felügyeletét. Ezt a feladatot határozza meg a kollégiumvezető számára a Zalaegerszegi Törvényszék Elnökének az igazságügyi alkalmazottak képzéséről szóló 60/2020. (XII. 15.) törvényszéki elnöki szabályzata is. A képzések megszervezésével kapcsolatos feladatok a törvényszék elnökét és oktatásfelelősét terhelik, akikkel a képzések szakmai felügyelete terén együttműködnek.

A **bírósági titkárok szakmai fejlődésének** elősegítését fontosnak tartom. Nemcsak azért, mert az általuk intézhető nemperes ügyekben önállóan járnak el és az ezen ügyekben folytatott gyakorlat színvonala a törvényszék és a kollégiumvezető felelőssége, hanem azért is, mert a bíróvá válásra vonatkozó szabályok folytán a magyar bírósági szervezetben a bírói tevékenység alapjai a bírósági titkári évek alatt szerezhethők meg. Az ezzel kapcsolatos nézőpontomat a későbbiekben, az igazságügyi alkalmazottak értékelése körében kifejtem. Ehelyütt a munkájuk támogatása érdekében célként fogalmazom meg annak a gyakorlatnak a kialakítását, hogy a nemperes ügyekben hozott iránymutató másodfokú határozatokat meg kell ismertetni valamennyi bírósági titkárral (jelenleg csak az érintett ügyben eljáró bírósági titkár értesül róla, nincs kialakított rendszer a más ügyekben született határozatok megismerésére). Elképzelésem szerint a kollégiumvezető-helyettes kísérmé figyelemmel e határozatokat és rugalmasan, a bírósági levelező rendszerben továbbított üzenetben vagy szükség esetén szakmai megbeszélés keretében hívná fel rájuk a figyelmet.

A **tudásmegosztás** terén kialakult törvényszéki gyakorlatot nagyon jónak találom, ezért fenntartanám. Egyfelől azt a gyakorlatot, hogy a többek számára hasznosítható képzésről a résztvevő kollégától összefoglaló készítését kérném és azt közzé tennénk, másfelől folytatnám a szakmai anyagoknak a törvényszék belső oldalára ma már átlátható rendszerben feltöltését.

II.4. Igazgatási feladatokkal kapcsolatos nézőpont

A jogszabályok, az OBH elnökének szabályzata, az OBH elnökének határozatai és a törvényszék szervezeti és működési szabályzata által a kollégiumvezetőnek előírt igazgatási feladatokkal tisztában vagyok, azokat a kollégiumvezető-helyetttel megosztva végezném el. Az alábbiakban azokra az igazgatási teendőkre térnék ki, melyekkel kapcsolatos nézeteim a vezetői felfogásomat mutatják.

A civilisztikai kollégium jelenlegi ügyelosztási rendjét nehezen átláthatónak vélem, ezért az első igazgatási intézkedések között előkészíteném az egyszerűbb, követhetőbb szövegezésű módosítását.

Az Igazgatási szabályzat 28. § (2) bekezdés g) pontja és 120. § (2) bekezdése szerinti, kollégiumvezető által végzendő igazgatási ellenőrzés az ítélezés időszerűségének biztosítását szolgálja. Emellett a Zalaegerszegi Törvényszéknek van saját szabályozója is, a 61/2020. (XI. 15.) törvényszéki elnöki intézkedés az igazságszolgáltatási tevékenység időszerűségének előmozdítása érdekében, amely kollégiumvezetői intézkedéseket ír elő az ügyintézési és írásba foglalási késedelmek esetére. A bírákat a Bjt. 36. § (1) bekezdése alapján terhelő folyamatos, lelkiismeretes eljárás kötelezettsége körében a határidők tartása felfogásom szerint alapvető kötelezettség. Az időszerű ügyintézés azonban ma már nemcsak törvényi és lelkiismereti elvárás, hanem a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (Pevtv.) hatálybalépésével a bírósági szervezet anyagi felelőssége is. Ezért a szabályzatban és az elnöki intézkedésben előírt igazgatási ellenőrzéseket maradéktalanul, pontosan végezném. Az időszerűség előmozdításával kapcsolatban azonban kollégiumvezetői feladatnak tartom felhívni a figyelmet az ügyek ésszerű határidőn belüli befejezését előmozdító eljárásjogi rendelkezésekre, azok hatékony alkalmazására, munkaszervezési technikákra, amelynek helyi képzés, egyedileg pedig az elhúzódó ügyekben a bíró munkájának értékelési rendjéről és a vizsgálat részletes szabályairól szóló 8/2015. (XII. 12.) OBH utasítás (Értékelési szabályzat) szerinti előzetes iratvizsgálat, illetőleg a 61/2020. (XI. 15.) törvényszéki elnöki intézkedés szerinti meghallgatás adhat keretet.

Az Igazgatási szabályzat 28. § (2) bekezdés m) pontja szerint a kollégiumvezető irányítja és szervezi a tanácselnöki feljegyzések ismertetését, ami a Zalaegerszegi Törvényszéken a polgári, gazdasági és munkaügyi kollégium szervezeti és működési szabályzata értelmében a kollégiumvezető-helyettes feladata. A Zalaegerszegi Törvényszék polgári fellebbviteli tanácsai évek óta nem állítanak ki tanácselnöki feljegyzéseket, amivel nem tudok egyetérteni. A tanácselnöki feljegyzés intézményének pártolója vagyok, a helyes ítélezési gyakorlat alakításában, az elsőfokon eljáró bíró szakmai fejlődésében rendkívül hasznos. A fellebbezési eljárás keretein kívül eső, így a másodfokú határozat indokolásában meg nem jelenő téves jogalkalmazással az elsőfokon eljáró bírónak nem az értékelése során kell találkoznia először. A tanácselnöki feljegyzés azt szolgálja, hogy az értékelésig legyen módja a helytelen gyakorlatát korrigálni. Ekként a feljegyzés az egyéni fejlődést, összességében, azaz bírósági szinten a megalapozott, magasabb színvonalú ítélezést eredményezheti. Emellett nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy a tanácselnöki feljegyzésben nemcsak a helytelen, hanem a kiemelkedően magas színvonalú eljárásra is rá kell mutatni, a pozitív tanácselnöki feljegyzésnek pedig nemcsak szakmai, hanem emberi értéke is van az elsőfokú bíró számára. Véleményem szerint lehet a tanácselnöki feljegyzés intézményét úgy – mértéktartóan és kulturáltan – alkalmazni, hogy ne szüljön feszültséget első- és másodfokú bírák között, mindenki megelégedésére és az ítélezés színvonalának emelésére szolgáljon. Kollégiumvezetői kinevezésem esetén ezt a szemléletet igyekeznék átadni a másodfokú tanácsok elnökeinek eddigi gyakorlatuk megváltoztatása érdekében.

A Zalaegerszegi Törvényszék Elnökének a bírák és az igazságügyi alkalmazottak munkájának értékelését megelőző vizsgálati eljárásról és az értékelésről szóló 14/2022. (V. 20.) számú szabályzata értelmében a kollégiumvezető az igazságügyi alkalmazottak értékelésében is közreműködik. E szabályzatokban foglalt kollégiumvezetői feladatokat a kinevezésem esetén az előírt rendben el fogom végezni. Szeretném azonban rögzíteni a bírósági titkárok

értékelésével kapcsolatos vezetői szemléletemet. A magyar bírósági szervezetben a bírósági titkári gyakorlat szolgál a bírói tevékenységhez szükséges tudás, döntési, indokolási és egyéb készség, de a szorgalom, lelkiismeretesség, tehát az elvárt bírói attitűd elsajátítására is. Meglátásom szerint a bírósági titkárok tevékenységének alapos értékelése a legfőbb eszköz a bírói kinevezésre valóban alkalmasak kiválasztásához. Ezért a bírósági titkárok tevékenységével kapcsolatban céloom egyrészt – a már korábban kifejtettek szerint – a szakmai fejlődésük támogatása, másrészt a reális, alapos értékelésük előmozdítása.

A bírák munkájának értékelésével összefüggő kollégiumvezetői feladatokat a Bjt., az Értékelési szabályzat és a fent említett törvényszéki szabályzat meghatározza. Ezzel kapcsolatban pusztán azt a törekvésemet emelem ki, hogy az értékelések lelkiismeretes, figyelmes elvégzésére törekednék, tudva, hogy az eredményüknek az érintett bíró számára szakmai és emberi értéke van.

III. Vezetői és személyes kapcsolatok

Kollégiumvezetői kinevezésem esetén a közvetlen munkatársam a **kollégiumvezető-helyettes** lesz. A kollégiumvezető-helyettest – akit szakmailag és emberileg is sokra tartok – nem háttérembernek, hanem egyenrangú vezetőtársamnak tekinteném. A kollégium működési szabályzata alapján őt terhelő feladatokon kívül valamennyi kollégiumvezetői teendőbe teljes betekintést engednék részére, véleményét figyelembe véve és vele megosztva végezném a feladatokat, teret engednék a saját szakmai elképzeléseinek, önálló kollégiumi előterjesztéseinek.

Számítok a **tanácselnökök** támogatására és a szakmai munkában a segítő közreműködésükre. Szeretném velük fenntartani a mostanra kialakult közvetlen kollegiális kapcsolatot, rendszeresen felkeresném őket az ítélezési gyakorlatban általuk tapasztalt problémák, a kollégiumi munkával kapcsolatos javaslataik érdekében. Az ő munkájukat is segíteni szeretném az elsőfokú ítélezés szakmai támogatásával.

A törvényszék cég-, civil szervezeti, csőd- és felszámolási csoportjának felkészült **csoportvezetője** van, akinek a szoros együttműködésére szintén számítok. A cégbíróság által intézett nemperes eljárásokat érintő jogszabályváltozások esetén a polgári, gazdasági, munkaügyi ügyszakban eljáró bírák, bírósági titkárok tájékoztatása érdekében kollégiumi előterjesztés készítésére vagy szakmai nap tartására is felkérném.

A törvényszék elnökével, elnökhelyettesével együttműködő, lojális munkakapcsolatra, valamennyi vezető- és bírótársammal, az igazságügyi alkalmazottakkal segítőkész, kulturált munkatársi kapcsolatra törekednék.

Zalaegerszeg, 2024. december 12.

dr. Mihály Mónika
törvényszéki tanácselnök

Mellékletek:

Ügyforgalmi adatok:

Zalaegerszegi Törvényszék									
Ügyforgalmi adatok									
Az ügy tárgya	Erkezett			Befejezett			Folyamatban maradt		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Törvényszék									
Felbízott ügyek									
Polgári per	165	178	146	145	177	159	51	52	39
Gazdasági per	11	14	17	12	14	13	2	2	6
Közgazdasági per	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Munkügyi per	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Polgári nemperes	453	403	520	452	395	507	61	60	82
Gazdasági nemperes	2	6	9	1	6	9	1	1	1
Közgazdasági nemperes	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Munkügyi nemperes	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Egyéb civilisztikai (P+G+K+M) ügyek ²	106	54	50	102	60	52	9	3	1
Összesen - peres civilisztika (P+G+K+M)	176	192	163	157	191	172	53	54	45
Összesen - nemperes civilisztika (P+G+K+M)	561	463	579	555	461	568	71	73	84
Mindösszesen - civilisztika (P+G+K+M)	737	655	742	712	652	740	124	127	129
Elsőfokú ügyek									
Polgári per	141	138	115	135	130	116	54	62	61
Gazdasági per	70	100	135	76	91	111	25	34	58
Munkügyi per	122	76	91	0	109	78	0	15	28
Polgári nemperes	330	302	190	303	287	196	172	187	1
Gazdasági nemperes	0	0	4	0	0	4	0	0	0
Munkügyi nemperes	18	15	12	17	16	12	1	0	0
Cégügvek ³	4 592	4 501	4 296	4 099	4 488	4 280	163	176	192
Csőd- és felszámolási eljárások ⁴	262	293	263	273	233	273	135	195	185
Törvényszéki végrehajtási ügyek	51	38	51	44	45	51	8	1	1
Összesen - peres elsőfokú (P+G+M)	333	314	341	211	330	305	79	111	147
Összesen - nemperes elsőfokú+csőd-felszám-VH	5 253	5 149	4 816	4 736	5 060	4 816	479	559	379
Mindösszesen - elsőfokú	5 586	5 463	5 157	4 947	5 399	5 121	558	670	526

¹ Tartalmazza a bizonyítvány ügyeket is.

² Egyéb ügyek: a másodfokú érkezett elsőfokú ügyek

³ Tartalmazza a Cg., Cgt., Kt., Vgk., Tpk. ügyeket

⁴ Tartalmazza az Fpk., Tpkh., Apk., Vpk., Vpkh., Tpk. és a Cspk., Cypkh. ügyeket

⁵ Számításviteli módja: III. minta második oldal; összesen

Időszerűségi adatok:

Járásbíróságok 2023.

Megnevezés	polgári	gazdasági

Az 1 éven belül befejezett perek	száma	a befejezett perekből	2 447	104
	aránya%		91,9	88,1
	bef. változása	előző év=100,0	102,0	130,0
A 2 éven túl folyamatos perek*	száma	a folyamatban lévő perekből	34	0
	aránya%		4,0	0,0
	ügyhátr. változása	előző év=100,0	109,7	0,0

Az 5 éven túl folyamatos perek	száma	a folyamatban lévő perekből	3	0
	aránya%		0,3	0,0
	ügyhátr. változása	előző év=100,0	150,0	0,0

Törvényszék elsőfok 2023.

Megnevezés			polgári	gazdasági	munkaügyi
Az 1 éven belül befejezett perek	száma	a befejezett perekből	97	108	63
	aránya%		83,6	97,3	80,8
	bef. változása	előző év=100,0	87,4	128,6	64,3

A 2 éven túl folyamatos perek ⁴	száma	<i>a</i> folyamatban lévő perekből	10	1	0
	aránya%		16,4	1,7	0,0
	ügyhátr. változása	előző év=100,0	200,0	25,0	-

Az 5 éven túl folyamatos perek	száma	<i>a</i> folyamatban lévő perekből	0	1	0
	aránya%		0,0	1,7	0,0
	ügyhátr. változása	előző év=100,0	-	100,0	-

Törvénytörés másodfok 2023.

Megnevezés	Peres ügyek	
	polgári	gazdasági

A 6 hónapon belül befejezett perek	száma	<i>a</i> befejezett perekből	130	13
	aránya%		81,8	100,0
	bef. változása	előző év=100,0	86,1	100,0

A 1 éven túl folyamatos perek	száma	<i>a</i> folyamatban lévő perekből	0	0
	aránya%		0,0	0,0
	ügyhátr. változása	előző év=100,0	-	-

Megalapozottsági mutatók:

Járásbíróságok 2023.

Járásbíróság és törvényszék másodfok viszonylata (civilisztikai és büntető ügyekben)

	Járásbíróságon befejezett peres ügyek száma 2023-ban	Törvényszék másodfokra érkezett peres ügyek száma 2023-ban	Fellebbezési viszonzyszám	Törvényszék másodfokon befejezett peres ügyek száma 2023-ban	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
					db	%	db	%	db	%	db	%
büntető	614	118	0,192	99	43	43,4%	45	45,5%	5	5,1%	6	6,1%
civil	2 782	163	0,059	168	97	57,7%	49	29,2%	12	7,1%	10	6,0%
polgári	2 664	146	0,055	159	89	56,0%	48	30,2%	12	7,5%	10	6,3%
gazdasági	118	17	0,144	9	8	88,9%	1	11,1%	0	0,0%	0	0,0%

Kúriai felülvizsgálat

Járásbíróságok összesen	Kúriáról visszaérkezett felülvizsgálati indítványok száma (db)	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
		db	%	db	%	db	%	db	%
civilisztika	21	12	57,1%	0	0,0%	0	0,0%	9	42,9%
polgári	19	11	57,9%	0	0,0%	0	0,0%	8	42,1%
gazdasági	2	1	50,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	50,0%

Törvényszék 2023.

Törvényszék és ítélőtábla viszonylata (civilisztika)

	Törvényszéken befejezett peres ügyek száma 2023-ban	Ítélőtáblára érkezett peres ügyek száma 2023-ban*	Fellebbezési viszonzyszám	Ítélőtáblán befejezett peres ügyek száma 2023-ban	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
					db	%	db	%	db	%	db	%
civilisztika	227	21	0,093	23	15	65,2%	5	21,7%	2	8,7%	1	4,3%
polgári	116	15	0,129	17	11	64,7%	3	17,6%	2	11,8%	1	5,9%
gazdasági	111	6	0,054	6	4	66,7%	2	33,3%	0	0,0%	0	0,0%

Elsőfok és másodfok viszonylata (munkaügyi ügyekben)

	Első fokon befejezett peres ügyek száma 2023-ban	Másodfokra érkezett peres ügyek száma 2023-ban	Fellebbezési viszonzyszám	Másodfokon befejezett peres ügyek száma 2023-ban	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
					db	%	db	%	db	%	db	%
munkaügyi	78	6	0,077	10	8	80,0%	2	20,0%	0	0,0%	0	0,0%

